

Riječi, 8. r. vježbanje

Ime i prezime: _____

1. Odredi način na koji su podcrtane riječi nastale: **proširivanje značenja, promjena vrste riječi, posuđivanje, promjena oblika riječi.**

- a) Za rođendan sam dobio kompjutor. _____
- b) Svi smo šutjeli kada je ušla učiteljica Divna. _____
- c) Za njega kažu da je pravi knjiški moljac. _____
- d) Jedan je dječak u razredu prava kukavica. _____

2. Napiši osnove riječi od kojih su nastale podcrtane riječi u zadanim rečenicama.

- a) Mornari su proučavali brodski dnevnik. _____
- b) Cvjetić je, koji si mi ubrala, divan. _____
- c) Našeg učitelja krasila je nevidena blagost. _____

3. Razvrstaj zadane riječi prema načinu nastanka: od jedne riječi ili od dviju riječi.

cjevovod, rukometaš, učenik, sjedokos, zaobići, konjokradica

riječi nastale od jedne riječi: _____

riječi nastale od dviju riječi: _____

4. Odredi vrstu podcrtanih riječi u parovima zadanih rečenica.

- a) Stići ćete do cilja sljedeći crvene oznake. _____
Sljedeći put nemojte se nigdje zaustavljati. _____
- b) Danas smo spremali francusku salatu. _____
Francuska je poznata po siru i vinu. _____

5. Poveži imenice iz prvoga niza s glagolima iz drugoga niza tako da načiniš novu imenicu.

prvi niz: vjera, ruka, tlak, glava

drugi niz: mjeriti, boljeti, učiti, pisati

nove riječi:

6. Načini nove riječi prema traženim riječima napisanima u zagradama.

- a) put (glagol) _____
- b) čistiti (vršitelj radnje) _____
- c) princ (posvojni pridjev) _____

7. Zamijeni zadane riječi stranog podrijetla hrvatskim riječima.

- a) teatar _____
- b) konjugacija _____
- c) avion _____
- d) advokat _____

8. Poveži podcrtane riječi u rečenicama sa zadanim nazivima tako da uz nazive napišeš odgovarajuće slovo.

- a) Nekadašnje fascikle zamijenio sam folderima. _____ dijalektizmi
- b) Frajer je brijao o ljubavi i drugim glupostima. _____ tuđice
- c) Cvjetnim livadama širi se opojan miris. _____ usvojenice
- d) Pajdaši su mogli žeti šenicu. _____ žargonizmi

9. Objasni preneseno značenje podcrtanih riječi.

- a) Uletio je u tramvaj i pogledavao na sat.

- b) Posao mu je cvjetao i znao je da će ga imati sve više.

10. Iz zadanih stihova prepisi dijalektizme.

Gda si vesel

Gruntaš nad zemljo, žulji
